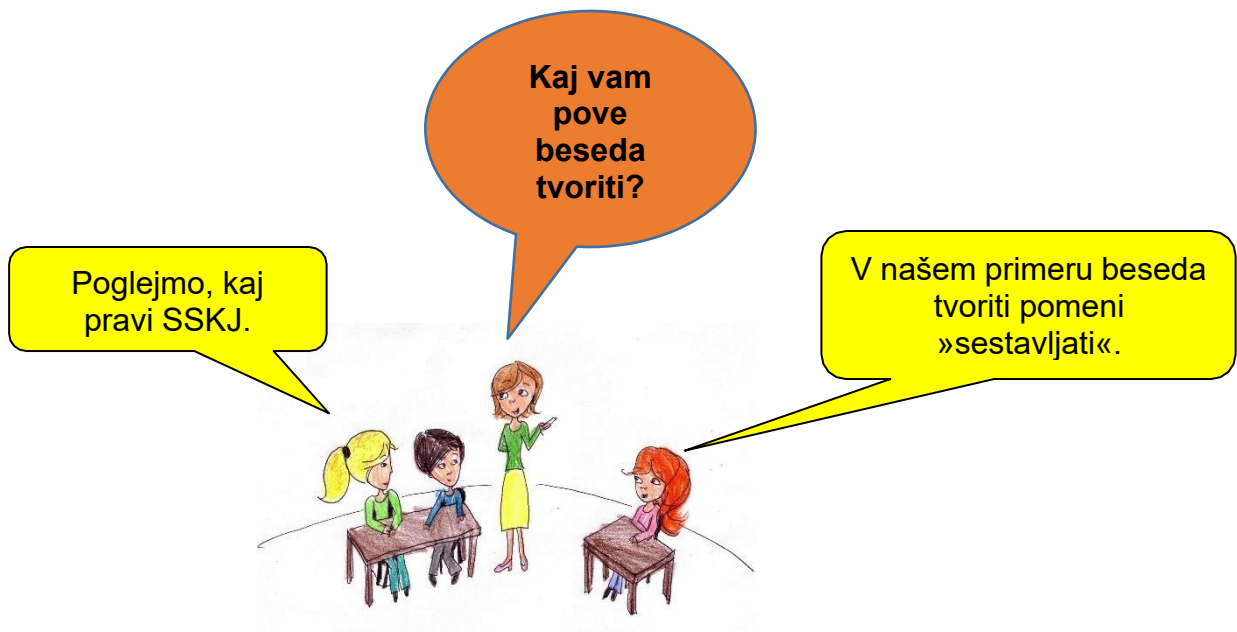

1. ura: Tvorjenke

1. Uvodni del – Kaj so tvorjenke in kaj so netvorjenke?

a) Primerjajmo zgradbo besed **CVET** in **CVETLICA**.

Katera je po vašem mnenju netvorjena (vnaprej dana) in katera je tvorjena?

Beseda **CVET** je netvorjenka (prvotno dana beseda).

Beseda **CVETLICA** je tvorjenka.

b) Primerjajmo še zgradbo besed **PLES** in **PLESALEC**.

Katera je po vašem mnenju netvorjena in katera je tvorjena?

Beseda **PLES** je netvorjenka (prvotno dana beseda),

Beseda **PLESALEC** je tvorjenka.

2. Glede na tvorjenost besed poznamo tvorjenke in netvorjenke.

Netvorjenke so osnovne, prvotno dane besede (*npr. pes, cvet, miš*), **tvorjenke** pa so besede, ki so nastale iz drugih besed (*npr. pesjak, cvetlica, miškolin*).

3. Iz katerih besednih zvez so nastale spodaj zapisane tvorjenke?

plesalec, sušilnik, jedilnica, petje, cvetlica, dobrovoljen

tvorjenka	Besedna zveza, iz katere je nastala tvorjenka
plesalec	ta, ki pleše
sušilnik	to, s čimer sušimo
jedilnica	to, kjer jemo
branje	to, da bereš
rožica	majhna/ljuba roža
dobrovoljen	tak, ki je dobre volje

4. V zvezek zapiši:**TVORJENKE**

Glede na tvorjenost besed poznamo tvorjenke in netvorjenke.

Netvorjenke so osnovne, prvotno dane besede (*npr. pes, cvet, miš*), tvorjenke pa so besede, ki so nastale iz drugih besed (*npr. pesjak, cvetlica, miškolin*).

Pri tvorjenju si pomagamo z besednimi zvezami, ki opisujejo pomen nove besede.

pomen	primer
dejanje	to, da odgovarjamo → odgovornost
vršilec dejanja	ta, ki spremlja → spremljevalec
mesto, kraj dejanja	to, kjer vadimo → vadišče
predmet, sredstvo dejanja	to, s čimer krtačimo → krtača
lastnost	ta, ki je domišljav → domišljavec ta, ki je iz Slovenije → slovenski ta, ki je od mame → mamin
majhno, skupno	majhen pes → psiček skupina listov → listje

5. Reši naloge v DZ (1. del), 5. poglavje: *Bi jih prepoznali?*, str. 73–75.

Naloge preglej s pomočjo priloženih rešitev.